

XXVI. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

10. ožujka 2021.

sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90

Upute natjecateljima **koji ispit pišu na papiru**

1. Ispit se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba pazljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pazljivo pročitati.
5. Treba pazljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta. Tinta se ne smije moći obrisati.
7. Ako natjecatelj želi prepraviti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati prepravak odgovora.
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

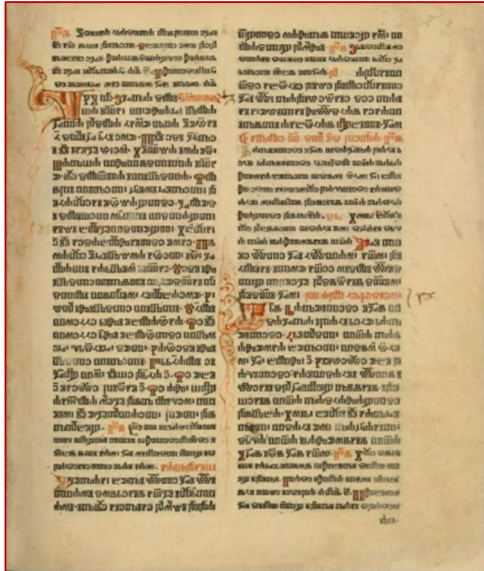
Županijsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)
2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)
3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

„Piše se za oko, a čita se za uho.“
(jezikoslovac Vjekoslav Babukić)

Pročitaj natuknice uz ilustracije u 1. i 2. zadatku.

1. Napiši puni naziv knjige.

- glagoljični misal
- tiskan 22. veljače 1483.
- dva se primjerka čuvaju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

1	
---	--

2. Napiši mjesto i godinu izdanja rječnika.

- višejezični rječnik
- riječi i tekstovi molitava raspoređeni u pet stupaca
- stupac na hrvatskome jeziku broji oko 3800 riječi – najviše čakavskih koje je autor zabilježio na šibenskom području

2	
---	--

3	
---	--

3. Pročitaj tekst i zaokruži slovo ispred točne tvrdnje.

Hrvatski je sabor na svom zadnjem staleškom zasjedanju donio zaključak o uvođenju hrvatskoga jezika kao službenoga.

Bilo je to:

- a) 1843. godine
- b) 1845. godine
- c) 1847. godine
- d) 1848. godine.

1	
---	--

4. Pridruži slovo ispred tvrdnje imenu ilirca/jezikoslovca na kojega se ta tvrdnja odnosi.

- a) zaslužan za ujedinjavanje Hrvata
u jednom latiničnom slovopisu

_____ Vjekoslav Babukić

- b) autor gramatike *Osnova slovnice
slavjanske narječja ilirskoga*

_____ Bogoslav Šulek

- c) zahtijevao od Hrvatskoga sabora uvođenje
hrvatskoga jezika kao službenoga jezika

_____ Ljudevit Gaj

- d) zaslužan za oblikovanje hrvatskoga
stručnoga i znanstvenoga nazivlja

_____ Ivan Kukuljević
Sakcinski

4	
---	--

5. Napiši zareze da rečenica bude pravopisno točna.

Ilirac Dragutin Rakovac prvi upravitelj Narodnoga muzeja brinuo
je o preuzimanju smještaju i čuvanju prikupljenih muzejskih predmeta.

2	
---	--

7	
---	--

6. Prepiši rečenice poštujući pravila hrvatskoga standardnog jezika:

- o pisanju velikoga i maloga početnog slova
- o pisanju pravopisnih znakova.

a) najviše pripadnika hrvatske nacionalne manjine u rumunjskoj živi u karaš-severinskoj županiji i nazivaju se karaševci ili karaševski hrvati

3	
---	--

b) neki su doselili u rumunjski dio banata iz slavonskoga kraja iz babine grede a neki iz gorskoga kotara

3	
---	--

7. Napiši točno primjere u kojima nije poštovano pravilo o pisanju pravopisnih znakova.

U akademskoj godini 2017. – 2018. na Sveučilištu 'Zapad' u gradu Temišvaru otvoren je Lektorat za hrvatski jezik.

2	
---	--

8. Preoblikuj označene imenice u zbirne imenice i napiši ih na crte.

Košare od **šiba** vrbe i ukrasi od **zrna** žitarica izrađuju se u muzejskoj radionici.

2	
---	--

10	
----	--

**9. Preoblikuj i napiši rečenicu tako da istaknute riječi budu u množini.
Pazi na gramatičku točnost preoblikovane rečenice.**

Muzej čini umjetničko **blago** dostupnim javnosti.

2	
---	--

10. Odredi padeže osobnih zamjenica označujući ih uobičajenim kraticama (N, G, D...) iznad zamjenica.

Hej ti, pogledaj ovo! To će ti se sigurno svidjeti jer ti voliš neobično.

3	
---	--

**11. Preoblikuj pridjeve iz rečenice u komparativ i napiši ih na crte.
Ne mijenjaj rod i broj pridjeva u rečenici.**

Žuto pročelje zgrade muzeja, visoki prozori, široka vrata, čisto stubište od mramora.

4	
---	--

12. Napiši točno riječ koja nije gramatički točna.

Godine 1846. utemeljen je Narodni muzej, preteča tri muzeja, Arheološkoga, Prirodoslovnoga i Hrvatskoga povijesnog muzeja.

1	
---	--

10	
----	--

13. Zadatak ima dva dijela.**a) Ispiši dva glagola koji imaju isto značenje, a različitoga su vida.****b) Preoblikuj dvovidni glagol u infinitiv.**

Svi koji dobro čujemo, slušamo do pet puta brže nego što govorimo. Zahvaljujući tomu, naš mozak stigne obrađivati ono što smo čuli, odabrati podatke koje će obraditi i spremiti.

a) _____

3

b) _____

14. Ispiši i imenuj glagole prema predmetu radnje u rečenici.

Brzina čitanja ne određuje se samo prema broju pročitanih riječi u minuti. Nju određuju i razumijevanje i pamćenje pročitanoa.

glagol	vrsta glagola prema predmetu radnje u rečenici

2

15. Dopuni tekst imperativom glagola u zagradama.**Pazi da glagoli budu u odgovarajućem licu.**

Da bismo brže čitali, savještovali su nam: (preskakati) _____

veznike i nepotrebne priloge, (ne micati) _____ usnama

nego letimičnim pogledom (prijeći) _____ cijelu rečenicu,

(ne zastajkivati) _____ između odjeljaka teksta.

4

16. Izdvoji pozitiv priloga iz rečenice i napiši ga u superlativu.

Koliko god dobro govorili neki strani jezik, na materinskome jeziku uvijek čitamo brže.

1

10

17. Ispiši nepromjenjive riječi iz rečenice i odredi im vrstu.

Govori li netko tako, mozak slušatelja ima *prazan hod* i slušanje mu je površno.

nepromjenjiva riječ

vrsta nepromjenjive riječi

3	
---	--

18. Ispiši subjekt iz rečenice.

Od 2005. godine organizator manifestacije *Noć muzeja* je Hrvatsko muzejsko društvo.

1	
---	--

19. Razvrstaj imeničke dopune iz teksta.

Muzej je riječ koja potječe iz grčkoga jezika. Njezino je značenje 'dom muza'. Božice muze nadahnjivale su umjetnike Grke za pisanje ili skladanje, bile su im poticaj za stvaranje.

pridjevni atribut	imenički atribut	apozicija

6	
---	--

20. Razvrstaj objekte iz rečenice.

Govorili su nam da čuvamo baštinu i pamtimo ono što smo o njoj naučili.

izravni objekt	neizravni objekt

4	
---	--

14	
----	--

21. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši priložnu oznaku
- napiši pitanje na koje ta priložna oznaka odgovara.

S plakata gledali su u mene ljudi iz prošlosti.

2	
---	--

priložna oznaka	pitanje

22. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši prijedložni skup s akuzativom
- odredi službu skupa u rečenici.

Tajne o muzejskim izlošcima otkrivala sam uz pomoć vodiča u muzeju.

2	
---	--

prijedložni skup s akuzativom	služba u rečenici

23. Ispiši skupove riječi razvrstavajući ih prema službi u rečenici.

U *Kući europske povijesti* svaki put možete čuti zanimljive muzejske priče.

predikat: _____

objektni skup: _____

PO mjesta: _____

PO vremena: _____

4	
---	--

24. Zaokruži naglašeni slog u četverosložnim riječima u rečenici.

Prosječna osoba može pročitati tristotinjak riječi u minuti.

2	
---	--

10	
----	--

25. Razvrstaj označene riječi prema vrsti naglaska.

Tri navike **usporavaju** čitanje: ako čitamo od slova do slova, vraćamo se na **već** pročitano ili **izgovaramo** svaku čitanu **riječ** u sebi.

	silazni	uzlazni
dugi		
kratki		

4	
---	--

26. Dopuni riječi sa č ili ć.

Govore____i o knjizi „Sto najve____ih djela svjetske književnosti“, Antun Šoljan, sastavlja____te antologije, predstavio ju je kao prakti____ni priru____nik i podsjetnik na one knjige koje naj____eš____e zanemarujemo.

6	
---	--

27. Dopuni riječi sa ije ili je.

Antologija sadržava d____love i manje c____line iz najpoznatijih d____la stotine književnika priznatih u sv____tu. U bilješkama o piscima ne otkrivamo samo d____lić njihova životopisa, nego saznajemo i o njihovu značenju u pov____sti književnosti.

6	
---	--

28. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši one riječi u kojima je provedena glasovna promjena
- imenuj glasovnu promjenu.

Možete postati korisnici brojnih projekata namijenjenih mladima iz Europe.

riječ	glasovna promjena
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3	
---	--

19	
----	--

Riješi zadatke 29. – 31. služeći se podacima iz teksta.

Hodanje je izvrstan način tjelovježbe, zato će vam redovito pješčenje pomoći da ostanete čili i zdravi.

Ako se želite opustiti ili na miru razmišljati, možete jednostavno šetati u prirodi.

NACIONALNI PARK RISNJAK

Poučna staza Leska otvorena je 4. lipnja 1993. Bila je prva poučna staza koja je otvorena za javnost u zaštićenome području Republike Hrvatske. Kružnoga je oblika i na njoj je predstavljeno prirodno i kulturno nasljeđe goranskoga kraja.

Značajke staze:

- dužina – 4200 m
- vrijeme obilaska – oko 2 sata
- broj stajališta – 23
- težina – lagana.

Uživajte u boravku na otvorenom slušajući, gledajući, mirišući, dodirujući, kušajući. Istražite sve zanimljivo oko sebe. Upoznajte nova mjesta. Provedite vrijeme s prijateljima i obitelji, ali i susrećite nove ljude. Pješčenje je, prije svega, dobra zabava.

Mi vam predlažemo da se sa stručnim vodičem uputite nekom od poučnih staza. Takve ćete staze naći u zaštićenim područjima prirode, primjerice u

parku prirode, u nacionalnom parku. Neke od njih vode kroz bujnu šumu, neke prolaze livadama na kojima ljeti cvatu zaštićeni cvjetovi. Neke vijugaju uz rub šume gdje raste šumsko voće, neke uz potok. Otkrit ćete skrivene slapove, spilje. Na tablama duž takvih staza vidjet ćete tekstove, karte i crteže, fotografije kojima su predstavljena geografska, ekološka i povijesna obilježja toga kraja. Stoga su te staze poučne.

Nikada na pješčenje u prirodu ne idite sami. I kada idete u društvu, obavijestite bližnje o smjeru kretanja i vremenu kada se planirate vratiti.

29. Pridruži slovo ispred savjeta/poticaja onomu odjeljku teksta na koji se taj savjet/poticaaj odnosi.

- a) Zabavite se i uživajte! _____ 1. odjeljak
- b) Imajte na umu! _____ 2. odjeljak
- c) Ostanite u dobroj tjelesnoj formi! _____ 3. odjeljak
- d) Otkrijte zanimljivosti poučnih staza! _____ 4. odjeljak

4	
---	--

4	
---	--

30. Napiši ime zaštićenoga područja RH u kojemu se nalazi Poučna staza *Leska*.

1	
---	--

31. Objasni cjelovitom rečenicom zašto je *Leska* poučna staza.

1	
---	--

2	
---	--